

กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๓๑๑/ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ปัญหาการกำจัดขยะติดเชื้อของโรงพยาบาลสนาม และศูนย์พักคอยและแยกกักตัวชุมชน วัดสุวรรณาราม อำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถาพนายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

โรงพยาบาลสนาม และศูนย์พักคอยและแยกกักตัวชุมชน วัดสุวรรณาราม อำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู เป็นที่ตั้งศูนย์พักคอยและแยกกักตัวชุมชนเพื่อรองรับผู้ป่วยโควิด 19 ที่พักคอย รอเตียงรักษาและที่รักษาหายแล้วเตรียมตัวกลับบ้าน จำนวน ๑๐๐ เตียง ปัจจุบันกำลังประสบปัญหา มีขยะติดเชื้อต่อวันจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างมาก เช่น ภาชนะบรรจุอาหาร เศษอาหาร ชุด PPE หน้ากากอนามัย กระดาษทิชชู และชุดตรวจ Antigen Test Kit เป็นต้น ส่งผลให้เกิดปัญหา ในการกำจัดขยะติดเชื้อ เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวยังไม่มีสถานที่สำหรับการกำจัดขยะติดเชื้อด้วยวิธี ที่ได้มาตรฐาน ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดขยะติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งอาจทำให้เชื้อโรค สามารถแพร่กระจายออกไปได้ ในการแก้ไขปัญหาเบื้องต้นได้มีการประสานไปยังเจ้าอาวาสวัดสุวรรณาราม อำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู ในการกำจัดขยะติดเชื้อโดยการเผาด้วยเมรุไฟฟ้า จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลโดยสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สามารถจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดหาเมรุไฟฟ้าเพิ่มเติม สำหรับการกำจัดขยะติดเชื้อของโรงพยาบาลสนาม และศูนย์พักคอย และแยกกักตัวชุมชน วัดสุวรรณาราม อำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู ได้หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. รัฐบาลโดยสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติมีวิธีการหรือขั้นตอนอื่นในการกำจัด ขยะติดเชื้อของโรงพยาบาลสนาม และศูนย์พักคอยและแยกกักตัวชุมชนหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในห้องกระทู้ถาม

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ณัฐวุฒิ กองจันทร์ดี

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

จังหวัดหนองบัวลำภู

คำตอบกระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๓๑๑/ร.

ของ นายณัฐวุฒิ กองจันทร์ดี

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดหนองบัวลำภู พรรคเพื่อไทย

เรื่อง ปัญหาการกำจัดขยะติดเชื้อของโรงพยาบาลสนาม และศูนย์พักคอยและแยกกักตัวชุมชน
วัดสุวรรณาราม อำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู

ข้าพเจ้า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง ปัญหาการกำจัดขยะติดเชื้อของโรงพยาบาลสนาม และศูนย์พักคอยและแยกกักตัวชุมชน วัดสุวรรณาราม อำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู ของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจตามที่ได้รับรายงานจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงสาธารณสุข ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑

จากข้อมูลของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงสาธารณสุขทราบว่า วัดสุวรรณาราม อำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู ได้จัดตั้งศูนย์พักคอยและแยกกักตัวชุมชน เพื่อใช้เป็นสถานที่ให้การดูแลรักษาพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) ที่ไม่แสดงอาการหรือมีอาการน้อย เพื่อพักคอยระหว่างรอเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล และพักคอยรอจำหน่ายกลับบ้านตามแผนการรักษาและวินิจฉัยของแพทย์ โดยขอใช้สถานที่ตั้งแต่วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นมา จนกว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาจะสงบลง ซึ่งในปัจจุบันศูนย์พักคอยชุมชนวัดสุวรรณารามได้หยุดบริการแล้ว เนื่องจากจำนวนผู้ป่วยลดลงและโรงพยาบาลสุวรรณคูหา ซึ่งเป็นโรงพยาบาลประจำอำเภอสามารถและรองรับการให้บริการได้อย่างครอบคลุม

สำหรับโครงการเงินอุดหนุนสมทบการก่อสร้างปรับปรุงเตาเผาศพปลอดมลพิษ ซึ่งเป็นโครงการที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นการสนับสนุนการก่อสร้างเตาเผาศพปลอดมลพิษทางอากาศและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ใช้สำหรับฌาปนกิจศพตามหลักศาสนา โดยวัดสุวรรณาราม อำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู ยังมีเคยได้รับการสนับสนุนงบประมาณโครงการเงินอุดหนุนสมทบการก่อสร้างปรับปรุงเตาเผาศพปลอดมลพิษ อย่างไรก็ตาม ในการขอรับเงินอุดหนุนโครงการดังกล่าวสามารถดำเนินการได้ โดยการขอรับเงินอุดหนุนจะต้องปฏิบัติตามประกาศสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เรื่อง การขอรับงบประมาณอุดหนุนเพื่อการบูรณปฏิสังขรณ์ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๔ และจะต้องส่งแบบคำขอสนับสนุนงบประมาณก่อสร้างปรับปรุงเตาเผาศพปลอดมลพิษ ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดตามระยะเวลาการจัดทำแผนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ นี้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้จัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณเสร็จเรียบร้อยแล้ว กรณีดังกล่าวนี้วัดสามารถขอรับการสนับสนุนงบประมาณ โดยเสนอผ่านสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเพื่อพิจารณาเข้าแผนงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ต่อไป

คำตอบข้อที่ ๒

จากข้อมูลของกระทรวงมหาดไทย ทราบว่าการกำจัดขยะติดเชื้อของโรงพยาบาลสนาม และศูนย์พักคอยและแยกกักตัวชุมชน เป็นภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางจัดการขยะติดเชื้อในความรับผิดชอบของ กระทรวงมหาดไทยในภาพรวมว่าการกำจัดขยะติดเชื้อต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งกำหนดวิธีการเก็บ ขน กำจัดมูลฝอยติดเชื้อตามความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น และเนื่องจากปัจจุบันสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ของประเทศพบจำนวนผู้ติดเชื้ออยู่ในเกณฑ์สูง สถานการณ์ดังกล่าวก่อให้เกิด มูลฝอยติดเชื้อเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ทั้งจากกระบวนการรักษาในโรงพยาบาล โรงพยาบาลสนาม ศูนย์แยกกักตัวในชุมชน (Home Isolation) การแยกกักตัวที่บ้าน (Community Isolation) และสถานที่อื่น ๆ ส่งผลให้เกิดปัญหาการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ รัฐบาลจึงมีมาตรการให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นดำเนินการตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทางให้การกำจัดขยะติดเชื้อถูกสุขลักษณะ ตามกฎหมาย เพื่อความปลอดภัยทั้งประชาชน และผู้มีหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเพื่อให้สามารถ จัดหาแหล่งรับกำจัดขยะติดเชื้อและจัดหายานพาหนะขนส่งขยะติดเชื้อเพิ่มมากขึ้นได้ คณะรัฐมนตรี จึงมีมติเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๔ ให้กระทรวงพลังงาน กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เร่งดำเนินการออกกฎกระทรวง/ ประกาศตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติ การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

จากมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวได้มีการปรับปรุงระเบียบ กฎหมาย เพื่อการแก้ไขปัญหา การจัดการขยะติดเชื้อแล้ว โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ ได้ตามกฎหมาย ระเบียบดังต่อไปนี้

๑) กฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยอาจจ้างเหมาเอกชน ที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายหรือหน่วยงานรัฐ ดำเนินการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

๒) กฎกระทรวงการดำเนินการจัดการมูลฝอยติดเชื้อร่วมกันระหว่างราชการส่วนท้องถิ่น กับราชการส่วนท้องถิ่นอื่นหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถร่วมกับ ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นหรือหน่วยงานของรัฐในการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้ และในกรณีที่เป็นกรณีดำเนินการนอกเขตพื้นที่รับผิดชอบ ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นด้วย

๓) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง วิธีการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยวิธีอื่น พ.ศ. ๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำส่งขยะมูลฝอยติดเชื้อไปยัง โรงงานกำจัดมูลฝอยติดเชื้อที่มีวิธีการกำจัดในสถานที่ที่สามารถทำลายมูลฝอยติดเชื้อได้ด้วยความร้อน

ในอุณหภูมิไม่ต่ำกว่า ๗๖๐ องศาเซลเซียส และทำลายอากาศเสียที่เกิดขึ้นด้วยความร้อนในอุณหภูมิไม่ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ องศาเซลเซียส

๔) ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การนำมูลฝอยติดเชื้อมาเป็นเชื้อเพลิงในเตาเผาของโรงงานเป็นการชั่วคราว ภายใต้สถานการณ์ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำส่งขยะมูลฝอยติดเชื้อไปยังโรงงานกำจัดของเสียเฉพาะที่กำจัดโดยกระบวนการเผา โรงงานที่ประกอบกิจการผลิตไฟฟ้าจากขยะชุมชน และโรงงานที่ประกอบกิจการผลิตปูนซีเมนต์ หรือโรงงานอื่น ๆ ที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมโรงงานอุตสาหกรรมได้เป็นการชั่วคราว

๕) ประกาศคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข การนำมูลฝอยติดเชื้อ COVID - 19 มาใช้เป็นเชื้อเพลิง ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๔ กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการผลิตไฟฟ้าที่ใช้ขยะชุมชนหรือขยะอุตสาหกรรมเป็นเชื้อเพลิง สามารถนำขยะติดเชื้อไปกำจัดในโรงงานดังกล่าวได้

๖) ปัจจุบัน มีโรงงานอุตสาหกรรมของภาคเอกชนที่รับกำจัดขยะติดเชื้อ ๑๒ แห่ง โรงงานกำจัดขยะติดเชื้อภาคเอกชน ๓ แห่ง โรงงานกำจัดขยะติดเชื้อขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๘ แห่งและโรงพยาบาลของรัฐ จำนวน ๒๒๗ แห่ง

จากแนวทางการดำเนินการของกระทรวงมหาดไทยและการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องในปัจจุบัน ประกอบกับประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง วิธีการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยวิธีอื่น พ.ศ. ๒๕๖๔ กำหนดให้ขยะติดเชื้อนำไปกำจัดในสถานที่ที่สามารถทำลายมูลฝอยติดเชื้อได้ด้วยความร้อนในอุณหภูมิไม่ต่ำกว่า ๗๖๐ องศาเซลเซียสและทำลายอากาศเสียที่เกิดขึ้นด้วยความร้อนในอุณหภูมิไม่ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ องศาเซลเซียส และในการเผาต้องมีการควบคุมมาตรฐานอากาศเสียที่ปล่อยจากเตาเผาตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด ดังนั้น หน่วยงานรัฐในพื้นที่ ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานทางสาธารณสุขต้องดำเนินการตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการขยะติดเชื้อสามารถป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโรคได้

นอกจากนี้กระทรวงสาธารณสุขได้รายงานข้อมูลให้ทราบว่า ได้ออกคำแนะนำแนวทางการจัดการขยะติดเชื้อที่เกิดขึ้นจากโรงพยาบาลสนาม และศูนย์พักคอยและแยกกักตัวชุมชน เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์เป็นแนวทางในการดำเนินการบริหารจัดการขยะติดเชื้อในพื้นที่รับผิดชอบอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมของบริบทพื้นที่ ให้สามารถรองรับสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสรุปสาระสำคัญแนวทางการจัดการขยะติดเชื้อ ดังนี้

๑. ปรับเปลี่ยนรูปแบบการให้บริการที่สามารถลดการเกิดขยะติดเชื้อ เช่น กำหนดรูปแบบการให้บริการอาหารที่ก่อให้เกิดขยะน้อยที่สุด เช่น ไม่แจกกล่องโฟมใส่อาหาร หรือปรับรูปแบบการให้บริการน้ำดื่ม เช่น ไม่แจกขวดน้ำบรรจุขวด แต่ติดตั้งจุดให้บริการน้ำดื่มแบบกด (คูลเลอร์น้ำดื่ม) และให้ผู้ป่วยมีแก้วน้ำส่วนตัวมารับน้ำดื่มที่จุดบริการ การแยกขยะประเภทบรรจุภัณฑ์ (package) ออกก่อนนำไปในอาคารผู้ป่วย เป็นต้น

๒. กำหนดให้มีการคัดแยกขยะ ณ แหล่งกำเนิด ออกเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

๒.๑ ขยะติดเชื้อ ได้แก่ ขยะที่ปนเปื้อนหรือสงสัยจะปนเปื้อนน้ำมูก น้ำลาย สารคัดหลั่งต่าง ๆ ของผู้ป่วย เช่น หน้ากากอนามัย กระดาษทิชชู ภาชนะใส่อาหารพร้อมบริโภค (แบบใช้ครั้งเดียว) และอุปกรณ์ที่ใช้ในการรับประทาน (แบบใช้ครั้งเดียว) เช่น ช้อน ส้อม แก้ว หลอด เป็นต้น รวมไปถึงชุดป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ โดยในแต่ละวันให้รวบรวมใส่ถุงแดงไม่เกิน ๒/๓ ส่วน มัดปากให้แน่นและเก็บรวบรวมในภาชนะรองรับมูลฝอยติดเชื้อ (ถังแดง) พร้อมกำหนดเวลาในการเก็บรวบรวมขยะติดเชื้อจากห้องพักไปยังที่พักรวมขยะติดเชื้อที่แยกจากขยะประเภทอื่น และประสานองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น (อปท.)/ผู้รับทำการเก็บขนขยะติดเชื้อโดยให้ใช้รถขนขยะติดเชื้อเฉพาะเพื่อเก็บและขนไปกำจัดด้วยวิธีที่ได้มาตรฐานตามกฎหมายว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕

๒.๒ ขยะทั่วไป ได้แก่ ขยะที่ไม่ได้ปนเปื้อนน้ำมูก น้ำลาย สารคัดหลั่งต่าง ๆ ของผู้ป่วย เช่น เศษกระดาษ ภาชนะพลาสติก กระป๋องโลหะ ขวดแก้ว กล่องนม ขวดพลาสติก ถุงขนมบรรจุภัณฑ์ (package) เป็นต้น โดยในแต่ละวันให้รวบรวมและบรรจุขยะลงในถุงดำ มัดปากถุงให้แน่นแล้วเก็บรวบรวมในภาชนะรองรับขยะทั่วไป (ถังสีเขียว/น้ำเงิน) กำหนดเวลาในการเก็บรวบรวมจากห้องพักไปยังที่พักรวม ทั้งนี้ ให้ประสานองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ เพื่อเก็บและนำไปกำจัดตามมาตรฐาน

๒.๓ ขยะประเภทเศษอาหาร ในแต่ละวันให้แยกขยะประเภทเศษอาหารออกจากขยะประเภทอื่น รวบรวมใส่ภาชนะรองรับที่จัดไว้เฉพาะจากนั้นนำไปหมักทำปุ๋ยในสถานที่ที่จัดเตรียมไว้ โดยกระบวนการหมักและระยะเวลาของการหมักอุณหภูมิสูงขึ้น จะทำให้เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งถูกทำลายที่ความร้อน ๕๖ C° ในระยะเวลา ๑๕ นาที ถูกทำลายลงได้ (WHO/FAO, 2020)

๓. การจัดการเตียงสนามกระดาษที่ไม่ใช้งานแล้ว มีแนวทางการกำจัดดังนี้ เตียงสนามกระดาษเมื่อเลิกใช้งานแล้ว หรือชำรุดเสียหาย ให้ทำการฆ่าเชื้อโรค โดยการเช็ดถูด้วยน้ำยาหรือสารฆ่าเชื้อโรค เช่น แอลกอฮอล์ ๗๐% และพักรอไว้ ๑-๒ วัน จากนั้นให้ถอดแยกชิ้นส่วนเก็บรวบรวม และเคลื่อนย้ายไปจุดพักรวมเพื่อประสานให้องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมาเก็บและขนไปกำจัดเป็นขยะทั่วไป หรือให้ผู้รับซื้อขยะรีไซเคิลมารับไปรีไซเคิล

ทั้งนี้ โรงพยาบาลสนาม และศูนย์พักคอยและแยกกักตัวชุมชน วัดสุวรรณาราม อำเภอสวรรคคูลา จังหวัดหนองบัวลำภู สามารถปฏิบัติตามคำแนะนำแนวทางการจัดการขยะติดเชื้อที่เกิดขึ้นจากโรงพยาบาลสนาม และศูนย์พักคอยและแยกกักตัวชุมชน ตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดได้ เพื่อลดปริมาณขยะติดเชื้อและป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรค